

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 1516/2016
25.01.2017. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Nevenke Važić, predsednika veća, Veska Krstajića, Biljane Sinanović, Milunke Cvetković i Bate Cvetkovića, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Snežanom Lazin, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog Alija Bajrami, zbog krivičnog dela primanje mita iz člana 367. stav 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog Alija Bajrami - advokata Gorana Despotovića, podnetom protiv pravnosnažnih presuda Višeg suda u Vranju 3K.64/15 od 11.03.2016. godine i Apelacionog suda u Nišu 17Kž1.br.609/16 od 21.09.2016. godine, u sednici veća održanoj dana 25.01.2017. godine, jednoglasno, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog Alija Bajrami - advokata Gorana Despotovića, podnet protiv pravnosnažnih presuda Višeg suda u Vranju 3K.64/15 od 11.03.2016. godine i Apelacionog suda u Nišu 17Kž1.br.609/16 od 21.09.2016. godine, u odnosu na povredu zakona iz člana 438. stav 2. tačka 1) Zakonika o krivičnom postupku, dok se u ostalom delu zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog ODBACUJE kao nedozvoljen.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Višeg suda u Vranju 3K.64/15 od 11.03.2016. godine okrivljeni Ali Bajrami oglašen je krivim zbog izvršenja krivičnog dela primanje mita iz člana 367. stav 1. KZ i osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i 6 (šest) meseci u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 10.09.2015. godine do 04.11.2015. godine.

Istom presudom od okrivljenog je oduzet primljeni poklon u iznosu od 150 evra i to tri novčanice u apoenima od po 50 evra, sa serijskim brojevima kao u izreci presude, a koji devizni novac će se po pravnosnažnosti presude vratiti oštećenom AA. Okrivljeni je obavezan na plaćanje sudskog paušala u iznosu od 15.000,00 dinara u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Presudom Apelacionog suda u Nišu 17Kž1.br.609/16 od 21.09.2016. godine odbijena je kao neosnovana žalba branioca okrivljenog Alija Bajrami i potvrđena je presuda Višeg suda u Vranju 3K.64/15 od 11.03.2016. godine.

Protiv navedenih pravnosnažnih presuda zahtev za zaštitu zakonitosti podneo je branilac okrivljenog Alija Bajrami - advokat Goran Despotović, zbog povrede zakona iz člana 439. ZKP i bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 10) ranije važećeg ZKP (presuda se zasniva na dokazima na kojima se po zakonu ne može zasnivati), s tim što je očigledno da se pitanje bitne povrede odredaba krivičnog postupka tiče sada važećeg ZKP, odnosno člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, imajući u vidu vreme izvršenja krivičnog dela i vreme preduzimanja posebnih dokaznih radnji čija se zakonitost osporava, a iz obrazloženja zahteva proizilazi da se prvostepena presuda pobija i zbog povrede zakona iz člana 438. stav 1. tačka 11) ZKP, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud preinači pravnosnažne presude Višeg suda u Vranju 3K.64/15 od 11.03.2016. godine i Apelacionog suda u Nišu 17Kž1.br.609/16 od 21.09.2016. godine tako što će okrivljenog Alija Bajrami osloboditi od optužbe za predmetno krivično delo ili da navedene presude ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Vrhovni kasacioni sud je dostavio primerak zahteva za zaštitu zakonitosti Republičkom javnom tužiocu shodno odredbi člana 488. stav 1. ZKP, te je u sednici veća koju je održao u smislu člana 490. ZKP, bez obaveštavanja Republičkog javnog tužioca i branioca okrivljenog, smatrajući da njihovo prisustvo nije od značaja za donošenje odluke (član 488. stav 2. ZKP), razmotrio spise predmeta i pravnosnažne presude protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podnet, pa je nakon ocene navoda iznetih u zahtevu, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je neosnovan u delu koji se odnosi na povredu zakona iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, dok je u ostalom delu nedozvoljen.

Ukazujući na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, branilac okrivljenog u zahtevu ističe da se pobijane presude zasnivaju na nezakonitim dokazima i to na naredbi sudije za prethodni postupak Višeg suda u Vranju o tajnom praćenju i snimanju okrivljenog Kpp.br.243/15 od 03.09.2015. godine, naredbi sudije za prethodni postupak Višeg suda u Vranju za vršenje simulovanog davanja mita prema okrivljenom Kpp.br.239/15 od 28.08.2015. godine, izveštaju o tajnom praćenju i snimanju i izveštaju o sadržaju komunikacije MUP-a RS Služba za specijalne istražne metode Odeljenje za eksploataciju i prezentaciju 03/4-8 str.pov.br.428/15 od 22.09.2015. godine, obzirom da su ovi dokazi proizašli iz nezakonitog postupanja Službe unutrašnje kontrole policije i sudije za prethodni postupak, kao i oštećenog. Naime, naredba sudije za prethodni postupak za tajno praćenje i snimanje okrivljenog je nezakonita iz razloga jer je ista suprotna odredbi člana 173. ZKP, jer tajno audio

snimanje nije mogao da vrši oštećeni AA, a posebno ne na način koji nije ni određen.

Izneti navodi zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog se, po oceni Vrhovnog kasacionog suda, ne mogu prihvatiti kao osnovani, iz sledećih razloga:

Pre svega, naredba sudije za prethodni postupak Višeg suda u Vranju Kpp.pov.br.243/15 od 03.09.2015. godine, kao i posebna dokazna radnja tajno praćenje i snimanje okrivljenog koja je izvršena na osnovu te naredbe, ne predstavlja nezakonit dokaz i na istoj se može zasnivati presuda. Ovo sa razloga jer iz same naredbe proizilazi da je ista obrazložena i da sadrži sve elemente propisane odredbom člana 172. stav 2. ZKP, te imajući u vidu da je shodno članu 173. ZKP naredbu o tajnom praćenju i snimanju okrivljenog izvršavala policija preko oštećenog, tačnije oštećeni AA pod nadzorom i kontrolom ovlašćenih službenih lica MUP-a RS Sektora unutrašnje kontrole policije.

Pored toga, po oceni ovoga suda, neosnovani su i navodi zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog u delu u kojem se ističe da nezakonit dokaz predstavlja i naredba sudije za prethodni postupak Višeg suda u Vranju za vršenje simulovanog davanja mita prema okrivljenom Kpp.pov.br.239/15 od 28.08.2015. godine, iz razloga jer je ista doneta suprotno odredbama članova 175. i 176. ZKP, kao i posebne dokazne radnje obzirom da je istu izvršavao AA koji po mišljenju odbrane ne može predstavljati ovlašćeno lice policije i drugih organa navedenih u zakonu, te da u naredbi nije navedeno za koju konkretno radnju oštećeni daje novac i da ista ne sadrži iznos novca koji će se obeležiti.

Naime, isti navodi o bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP bili su predmet razmatranja Apelacionog suda u Nišu koji je postupao po žalbi branioca okrivljenog Alija Bajrami izjavljenoj protiv presude Višeg suda u Vranju 3K.64/15 od 11.03.2016. godine. Apelacioni sud u Nišu kao drugostepeni je ove navode ocenio neosnovanim i o tome na strani 2 presude 17Kž1.br.609/16 od 21.09.2016. godine izneo jasne i argumentovane razloge, koje Vrhovni kasacioni sud u svemu prihvata kao pravilne, te u smislu odredbe člana 491. stav 2. ZKP na ove razloge i upućuje.

Kako je odredbom člana 176. stav 1. ZKP predviđeno da naredbu o zaključenju simulovanih poslova izvršava, po pravilu, ovlašćeno lice policije, Bezbednosno-informativne agencije ili Vojnobezbednosne agencije, a ako to zahtevaju posebne okolnosti slučaja i drugo ovlašćeno lice, to dakle, i po nalaženju Vrhovnog kasacionog suda, iz citirane zakonske odredbe jasno proizilazi da ovu naredbu može izvršavati i drugo ovlašćeno lice ako to zahtevaju posebne okolnosti slučaja. Pored toga, navedena naredba sadrži sve elemente propisane odredbom člana 175. stav 2. ZKP, a navodi branioca da je naredba formulisana tako da faktički ovlašćuje oštećenog da podstrekava okrivljenog na izvršenje krivičnog dela predstavlja proizvoljan zaključak branioca okrivljenog.

Takođe, po oceni ovoga suda, neosnovani su i navodi zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog u delu u kojem se ističe da nezakonite dokaze predstavljaju i izveštaj o tajnom praćenju i snimanju okrivljenog i izveštaj o sadržaju komunikacije MUP-a RS Služba za specijalne istražne metode Odeljenje za eksploataciju i prezentaciju 03/4-8 str.pov.br.428/15 od 22.09.2015. godine, iz razloga jer su sačinjeni na osnovu tajnog praćenja i snimanja okrivljenog koje je izvršeno suprotno odredbama članova 171. i 172. ZKP, a osim toga nejasno je ko je vršio prevod audio zapisa o kome je sačinjen navedeni izveštaj o sadržaju komunikacije i zašto je isti korišćen kao dokaz, a nije reprodukovan snimljeni razgovor između okrivljenog i oštećenog na CD-u.

Izneti navodi zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog su neosnovani iz razloga jer su izveštaj o primeni posebne dokazne radnje tajno praćenje i snimanje okrivljenog MUP-a RS SUKP Odeljenje za kriminalističko-operativne poslove 05/2 br.6405/S15 od 28.09.2015. godine i izveštaj o sadržaju komunikacije MUP-a RS Služba za specijalne istražne metode Odeljenje za eksploataciju i prezentaciju 03/4-8 str.pov.br.428/15 od 22.09.2015. godine rezultat zakonito sprovedene posebne dokazne radnje tajno praćenje i snimanje okrivljenog koja je izvršena u svemu u skladu sa odredbama članova 171, 172. i 173. ZKP. Dalje, u pogledu izveštaja o sadržaju komunikacije radi se zapravo o transkriptu komunikacije koji je zajedno sa 1 CD-om sa audio zapisom od 10.09.2015. godine i izveštajem o primeni posebne dokazne radnje tajno praćenje i snimanje okrivljenog dostavljen sudiji za prethodni postupak Višeg suda u Vranju dopisom MUP-a RS SUKP 05/2 broj: 6405/15 od 28.09.2015. godine, a što je u skladu sa odredbom člana 173. stav 2. u vezi člana 170. stav 1. i 3. ZKP, pri čemu iz spisa predmeta proizilazi da se stranke nisu protivile izvođenju dokaza čitanjem transkripta razgovora, niti su tokom postupka predlagale preslušavanje navedenog audio zapisa.

Imajući u vidu da, po oceni Vrhovnog kasacionog suda, naredbe sudije za prethodni postupak Višeg suda u Vranju o tajnom praćenju i snimanju okrivljenog Kpp.pov.br.243/15 od 03.09.2015. godine i za vršenje simulovanog davanja mita prema okrivljenom Kpp.pov.br.239/15 od 28.08.2015. godine, kao i posebne dokazne radnje sprovedene na osnovu tih naredbi, te izveštaj o primeni posebne dokazne radnje tajno praćenje i snimanje okrivljenog MUP-a RS SUKP Odeljenje za kriminalističko-operativne poslove 05/2 br.6405/S15 od 28.09.2015. godine i izveštaj o sadržaju komunikacije MUP-a RS Služba za specijalne istražne metode Odeljenje za eksploataciju i prezentaciju 03/4-8 str.pov.br.428/15 od 22.09.2015. godine, predstavljaju zakonite dokaze na kojima se presuda može zasnivati, to su iz navedenih razloga neosnovani navodi branioca okrivljenog kojima se ukazuje da je izvođenjem ovih dokaza učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP.

Zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog u ostalom delu odbačen je kao nedozvoljen.

Naime, branilac okrivljenog u ostalom delu zahteva ističe da je izreka prvostepene presude nerazumljiva, jer je nejasno za koju službenu radnju koju bi morao izvršiti je okrivljeni primio, odnosno zahtevao korist u iznosu od 200 tj. 150 evra, a da ne bi istu izvršio, a što bi po nalaženju ovoga suda predstavljalo bitnu povredu odredaba

krivičnog postupka iz člana 438. stav 1. tačka 11) ZKP. Kako ova povreda ne predstavlja zakonski razlog zbog kojeg je u smislu odredbe člana 485. stav 4. ZKP dozvoljeno podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti okrivljenom i njegovom braniocu zbog povrede zakona, to je u ovom delu zahtev branioca okrivljenog ocenjen kao nedozvoljen.

Pored toga, branilac okrivljenog kao razlog za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti ističe i povredu krivičnog zakona iz člana 439. ZKP, pri čemu ne precizira koja konkretno tačka člana 439. ZKP je u pitanju, već samo navodi „da je primenjen zakon koji se u konkretnom slučaju nije mogao primeniti“, a što bi predstavljalo povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 2) ZKP. Međutim, kako branilac samo formalno označava povredu zakona zbog koje je podnošenje zahteva dozvoljeno okrivljenom, dok u obrazloženju zahteva uopšte ne navodi u čemu se povreda zakona tačno sastoji, to je stoga i ovaj razlog nedozvoljen.

Sa iznetih razloga, nalazeći da pobijanim presudama nije učinjena povreda zakona na koju se neosnovano ukazuje zahtevom za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog Alija Bajrami - advokata Gorana Despotovića, Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 491. stav 1. ZKP zahtev u odnosu na povredu zakona navedenu u izreci odbio kao neosnovan, dok je u ostalom delu na osnovu člana 487. stav 1. tačka 2) ZKP i člana 485. stav 4. ZKP zahtev odbacio kao nedozvoljen i odlučio kao u izreci presude.

Zapisničar-savetnik

Snežana Lazin,s.r.

Predsednik veća-sudija

Nevenka Važić,s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Marina Antić